

Erdélyi Múzeum-Egylet.

I.

Az E. M. E. ig. választmánya febr. 13-án Szamosi János dr. elnökle alatt az orvos term.-tud. szakosztály helyiségében tartott ülésén a pénztár és számadás vizsgálók tettek jelentést kiküldetésök elvégzéséről.

A költségvetés elkészítésére bizottság küldetett ki.

A régiségtár igazgatója jelenté, hogy Szabó Dénes dr. egy becses éremgyűjteményt adott a régiségtárnak. A vál. ülés az adományozónak köszönetet szavazott és alapító tagjai sorába iktatta.

Szádeczky Lajos titkár egy Gyaluban, a Balogh János mézárós kertjében a földben talált nagy pecsétnyomót szerzett meg és adományozott a régiségtárnak, a mely Petrasko oláh vajdáé volt (1554—56) s melyen Oláhország címere s a vajda neve s címe van bevésve, Cyril betűkkel. Ugyancsak a titkár egy igen díszesen kiállított, festett virágfűzérrel ékesített, címeres nemes levelet adományozott a kéziratárnak: Thury Ferencz címeres nemes levelét, melyet ez II. Rákóczy Györgytől kapott 1658-ban.

Könyvtár igazgató jelenti, hogy a br. Wesselényi család id. Wesselényi Miklós báró 15 kötetnyi naplóját depositumként beadta a kéziratárba a család levéltára mellé. Hálás köszönettel fogadtatott.

VERES Zoltán festőművész az egyesületnek felajánlotta „a számpad” cz. festményét. Köszönettel vétetett s az adományozó az alapító tagok közé vétetik fel.

II.

Az Erdélyi Múzeum-Egyletnek bölcselet-, nyelv- és történettudományi szakosztálya márcz. 19-én felolvasó ülést tartott a városháza nagytermében, melynek padosrait szép számban töltötte meg az érdeklődő közönség.

A felolvasó ülést tizenegy órakor nyitotta meg dr. Szamosi János, a szakosztály elnöke.

Megnyitó beszéde után dr. Szádeczky Lajos titkár mutatta be Kőváry Lászlónak tanulmányát, mely az erdélyi arisztokrácia pusztulását a múlt században vizsgálja. (Füzetünk élén olvasható.)

Azután Komáromy Andor olvasta fel a kolozsvári boszorkánypörökről szóló tanulmányát. Az első adatunk 1565-ből származik egy boszorkánypörőről, mely Kolozsvárt folyt le, s innen 1796-ig 38 boszorkánypörőről tesznek tanúságot a város jegyzőkönyvei. De volt bizonyára több is, már 1565 előtt, csakhogy az ezekről szóló iratok elvesztek. A pörök részint magánpanaszra, részint hivatalosan folytak, s a legtöbb esetben halállal végződtek. A kivégzési aktust, a máglya-halált tortúra előzte meg. Egy boszorkányégetés költségei — mint azt egy 1588-ból, meg egy néhány évvel később fennmaradt jegyzőkönyv tanúsítja — az akkori pénz szerint mintegy 5 forintot tett ki, (ez ma 50—60 frt. értéknek felel meg). A felvilágosult szellemben megirt tanulmányt — melynek végén a szerző korunk modern babonáit (spiritizmus, suggestio) is elítélte — a közönség kitörő tapssal fogadta.

Végül dr. Erdélyi Pálnak, az egyetemi könyvtár igazgatójának felolvasása következett Mátyás király könyvtáráról.

A Mátyás könyvtár (Corvina) alapítása 1847-re helyezhető. A belőle fennmaradt kodexek úgy belső kiállításra (illusztrációk), mint kötés dolgában sajátos külön jelleggel bírnak a művészet történetében s műiparunk fejlődésében. Az illusztrációk díszkrét színkeverésükkel válnak ki, úgy, hogy színeik ma is teljesen üdék s a hol — a nedveség következtében meg is változtak, ott sem mosódtak el vagy fakultak meg. hanem (egy eddig ismeretlen vegyiszer alkalmazása folytán) színt változtattak. Erdély területén csak egyetlen ilyen Corvin-codex van, Marosvásárhelyt, de ez sem a szebbek közül való. A kiváló szak-tudással megirt tanulmány a Mátyás király albumnak egy fejezetét fogja alkotni.